

Kommunernes Digitaliseringsprogram 2021-2025

Projektbeskrivelse

Dataunderstøttet bæredygtig turisme

Let adgang til turismedata på tværs af kommuner

Dato: 22. september 2023

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk

Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1 af 15

1. Formål og baggrund

1.1. Formål

Projektets formål er, at:

- Skabe rammer for standardiserede, fællesoffentlige turismedata
- Få kommunale data ind i fællesoffentlig database, hvor alle kan hente data
- Få klarere ansvarsfordeling med ejerne af andre turismedatabaser
- Facilitere et smidigere samarbejde mellem kommuner og turismeaktører
- Tilvejebringe datagrundlag for investeringer i friluftsfaciliteter.

Fordi:

Turismeaktører og lokale ildsjæle skal kunne lave en hjemmeside, app eller aktivitet på basis af gratis og let adgang til pålidelige data om friluftsfaciliteter og vandre- og cykelruter, der kan anvendes i tiltrækning af turister og som rekreative muligheder for lokale borgere.

Fra lokale fagdatabaser til gratis og standardiserede turismedata

Formålet med projektet er at understøtte kommunerne, og de turismeaktører de samarbejder med, med at skabe standardiserede, fællesoffentlige turismedata af høj kvalitet. Når datagrundlaget er tilgængeligt, kan alle aktører koncentrere sig om at skabe attraktive turisttilbud, der kan skaleres til større efterspørgsel. Datagrundlaget kan tilgængeliggøres ved at data flyttes fra lokale databaser i den offentlige eller private sektor til en åben database, hvor de er gratis tilgængelige for alle typer anvendere. Nogle data har kommunerne ofte i deres fagsystemer, da data bliver anvendt i kommunal opgaveløsning. Det er vigtigt, at data gøres tilgængelige i en tværkommunal database, hvor kommunerne har været med til at definere dataformatet og -definitioner. Kommunerne vil desuden slippe for at bruge tid på at sende data ud af kommunen, når der kommer forespørgsler om turismerelevante data i spørgeskemaer og excel-ark.

Smidigere samarbejde mellem kommuner og turismeaktører

Standardiserede data er viden, der kan distribueres til flere apps, der kan tiltrække flere turister. Flere turismeaktører har erfaret, at det generelle samarbejde lettes, når den basale (data)infrastruktur er standardiseret. Ressource-spild kan reduceres i samspillet mellem IT-leverandører og turismeaktører, når kommunerne anvender ét sted for registrering af data til (gen)brug i adskillige turismeprojekter. Kommunerne kan koncentrere deres ressourcer til at skabe og ajourføre datagrundlaget for fritids- og turismeområdet til offentlige, åbne databaser i stedet for formidling af data. Brugen af samme data-

base muliggør også genbrug af apps, der henter data, på tværs af turismeaktører, fx opbygningen i apps (fx [Vestkysten](#), [Sydsjælland/Møn](#), [Opdag Aarhus](#)) [geoparkerne](#) og [nationalparkerne](#))

Bedre datagrundlag synliggør investeringsbehov

Konsekvent registrerede data om faciliteter og infrastruktur hjælper dog også kommunen. Den kan anvende data, der tydeliggør, hvor der mangler anlægsinvesteringer, fx cykelruter, der mangler faciliteter som toiletter, affalds-spande eller læskure. Her bliver vejen til en politisk indstilling simplere, da der hurtigt kan vises et kort, der tydeliggør mangler og potentielle løsninger. Derfra bliver det lettere at træffe en beslutning om investering. Systematisk registrerede data bliver blot endnu vigtigere, når der er andre aktører end kommunerne, der skal bidrage til projekter, også på tværs af kommuner.

Dato: 22. september 2023

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk
Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 15

1.2. Baggrund

Turisme – et erhverv for alle kommuner

Turismeområdet er organiseret under Erhvervsministeriet. Her styrer og koordinerer Det Nationale Turismeforum (NTF), hvor også KL er repræsenteret, den offentlige turismefremmeindsats i Danmark. Herudover er der fire nationale organisationer: VisitDenmark, Dansk Kyst- og Naturturisme, Dansk Storbyturisme og Dansk Erhvervs- og Mødeturisme.

Langt de fleste kommuner arbejder derudover også med at tiltrække danske og udenlandske turister som en del af deres erhvervsfremmeindsats. Det foregår typisk via et af [19 kommunalt finansierede destinationsselskaber](#), se figur 1, men også i samarbejde med nationale aktører, det lokale erhvervsliv og lokale ildsjæle.

Figur 1. Kort over destinationsselskaber fra brancheorganisationen Danske Destinationer.

[Dansk Erhverv](#) har opgjort, at knap 250.000 jobs i Danmark er direkte eller indirekte knyttet til turismebranchen. Det svarer til 8% af private jobs i Danmark. Dermed overstiger turisme- og oplevelseserhvervet medicinalindustrien, landbruget og IT-branchen tilsammen. Turismebranchen giver beskæftigelse i samtlige kommuner og sikrer især jobmuligheder til borgere med ingen eller kort uddannelse. Turisme skaber med andre ord jobs og vækst i hele Danmark via samarbejde på kryds og tværs af sektorer.

Klimaforandringer trækker turister mod nord

I årene før og efter coronakrisen har [turisme i Danmark været stigende](#) og Danmark er den mest populære destination i Skandinavien. Udviklingen kan forstærkes yderligere, hvis flere danskere vil holde ferie med minimal CO₂-udledning i Danmark, men også udenlandske turister fra især Sydeuropa forventes at tage til de nordiske lande for at tilbringe en sommerferie i behagelige temperaturer.

EU-kommissionen har [analyseret turisme på baggrund af temperaturfremskrivninger](#) mellem gennemsnitligt +1,5 og op til +4 grader i de kommende årtier. Konklusionen er, at Danmark kan forvente 5% øgning i turisme, hvilket ud fra [rekordomsætningsåret 2022 på ca. 153 mia. kr.](#), vil svare til en øgning på ca. 7,7 mia. kroner.

De danske kommuner skal derfor være klar til at modtage flere udenlandske og danske turister. Det kan dels ske ved at "sprede" turisterne geografisk, fx fra krydstogshavne og fra storbyer, ud i landet, så Danmarks fulde kapacitet og tilbud anvendes. Det kan også ske ved at forlænge turistsæsonerne og skabe turismetilbud, der dækker hele året. Det skal forebygges, at flere turister ikke skaber 'masseturisme', som er til gene for naturen og lokale borgere. Med andre ord skal løsningen på et problem ikke skabe et nyt problem.

Flere turister kalder på flere data

Den forventede og ønskede vækst i turisme skal balanceres på flere parametre. Den skal, populært sagt, være bæredygtig på følgende parametre:

1. Biodiversitet
Danmarks klart [største attraktioner er i områder med kyst og natur](#), men det er vigtigt, at den biologiske kapacitet afgør niveauet af belastning af naturområder. Flere naturattraktioner, faciliteter og infrastruktur skal derfor synliggøres, så besøgspresset ikke bliver for stort på enkelte steder. Her er kommunens rolle som planmyndighed ift. arealanvendelse og naturforvaltning central.
2. Klima
Bæredygtige turismetilbud bør tilstræbe lav CO₂-udledning, hvad angår både transport og forbrug af ressourcer i øvrigt. Vandrer- og cykelferier, kombineret med brug af (elektrificeret) offentlig transport, kan fremmes ved at blive synliggjort med fællesoffentlige data.
3. Økonomi
Turismen kan med fordel distribueres jævnt blandt alle landets kommuner og regioner, så alle får del i turismeerhvervet. Herudover kan nye tilbud fremme, at overnatningskapaciteten benyttes hele året. Alle attraktioner kan derfor med fordel synliggøres via fællesoffentlige data.

Dato: 22. september 2023

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk

Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 3 af 15

4. Synergi mellem borgere og turister

Turismen kan skabe arbejdspladser, aktiviteter og oplevelser, kommercielle som ikke-kommercielle, der også er attraktive for lokale. Frivillige i lokalområdet kan være med til at udvikle og deltage i turismetilbud, så turister oplever særegne attraktioner i både byer og naturområder. Disse attraktioner kan synliggøres med fællesoffentlige data.

Kommunernes samarbejde med turismeaktører

Kommunerne samarbejder i forskelligt omfang med kommercielle og ikke-kommercielle turismeaktører. Turismeaktører arbejder ofte på tværs af kommuner, gerne i hele regioner eller endda på nationalt plan. Uanset størrelse og organisering har turismeaktørerne det til fælles, at de efterspørger *standardiserede, pålidelige data om naturområder, infrastruktur, faciliteter og seværdigheder*. Disse data anvendes til visualisering i apps, opslagsværker og i fysiske kort. Det er derfor en fordel, hvis data er standardiserede på tværs af kommuner, og let kan overføres regelmæssigt til deres webløsninger og apps.

GeoFA i centrum for turismeaktører

Der har de seneste år været en stærkt stigende interesse for [den fællesoffentlige, tværkommunale database GeoFA](#) (Geografiske Fagdata i GeoDanmark) som destination for kommunernes data. KL har især modtaget mange henvendelser fra fritids- og turismeaktører. Adskillige nationale, regionale og lokale aktører bruger eller er i dialog med KL om standardisering og registrering af flere og bedre data i GeoFA:

- [Danske Destinationer](#) (hele landet)
- [Dansk Kyst- og Naturturisme](#) (hele landet)
- [SPOR](#) (hele landet)
- [Danmarks Naturstier](#) (hele landet)
- [Dansk Cykelturisme](#) (hele landet)
- [Visit Nordvestkysten](#) (Region Nord)
- [Visit Kystlandet](#) (Region Midt)
- [Visit Fjordlandet](#) (Region Sjælland)
- [Oplev Gudenåen](#) (Region Midt)
- [Hærvejen](#) (Region Syd, Midt og Nord)
- [Nationalpark Skjoldungernes Land](#) (Region Sjælland)
- [Supercykelstier](#) (Region Hovedstaden og Sjælland)
- [Supercykelstisamarbejdet](#) (Region Midt)
- [Erhvervshus Fyn](#) (Region Syd)

Der har været dialog med ejerne af følgende nationale databaser på turisomeområdet om ansvarsfordeling, tilpasning til, samt videreudvikling af GeoFA ift. data på friluftsområdet:

- [GuideDanmark](#) (VisitDenmark)
- [Facilitetsdatabasen](#) (Idrættens Analyseinstitut & Lokale- og Anlægsfonden)

Der er dels dialog omkring proces (ansvarsfordeling; fx at undgå dobbeltregistrering) og dels dialog om konkrete datatemaer (friluftsfaciliteter, infrastruktur, seværdigheder og ruter).

Der mangler i dag en fællesoffentlig aktør, der kan definere standarder og vedligeholdelse af fælles data. Her kommer KL i fokus i kraft af den efterspørgsel, som GeoFA får og hvor KL kan bidrage med erfaringer og kompe-

Dato: 22. september 2023

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk

Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 4 af 15

tencer ift. datastandardiseringsprojekter, herunder overholdelse af fælleskommunale og fællesoffentlige regler og metoder for datastandardisering. Herudover kan KL fungere som den faciliterende og involverende part ift. relevante interessenter i processen med at opnå standardiserede turismedata.

GeoFA – en velafprøvet database

GeoDanmark, som er et fællesoffentligt kortdatasamarbejde under Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur og KL, er organisatorisk ophæng for GeoFA. Principperne for data (datamodellen) i GeoFA er, at det er fagdata, der:

- skabes af kommuner eller andre myndigheder
- understøtter arbejdsgange i kommunen
- kan bruges af mere end 20 % af kommunerne
- ikke er en del af anden fællesoffentlig datamodel
- ikke er et resultat af en analyse af andre data
- ikke er enkeltstats-data (data, der kun er relevant for én bestemt sag, og efterfølgende ikke bruges igen).

Fælles principper og regler for data

I GeoFA følger KL anbefalinger i den [fælleskommunale rammearkitektur](#) og [anvender fælles standarder principper for arkitektur og data](#). KL er kontinuerligt i gang med at definere og beskrive data i GeoFA efter [de fællesoffentlige regler for begrebs- og datamodellering](#). Alt sammen med formålet om at opnå ensartede, strukturerede og forståelige data, som kan anvendes på tværs af kommuner og gerne fællesoffentligt.

Datamodellen består konceptmæssigt af følgende dele:

- Generel datamodel (datakatalog)
- Temaspecifikke datamodeller (datatemaer)
- Standardiserede felter i de temaspecifikke datamodeller
- Evt. individuelle felter af værdi for givne parter/målgrupper.

Der er allerede klargjort en række datatemaer i GeoFA, og for turismeområdet kan følgende være relevante: Natur, Miljø, Landbrug, Vej og trafik, Idræt, Fritid og friluftsliv, Planlægning, Naturbeskyttelse samt Park og Grønne områder. Data kan kodes ift. tilgængelighed i tre kategorier: 'Synlig for alle', 'Synlig for den ansvarlige myndighed' og 'Synlig for alle myndigheder, men ikke offentligheden'. Generelt er adgangen til data fra GeoFA åben og til fri brug for alle, såvel myndigheder som private virksomheder eller borgere.

GeoFA er en kendt database hos de kommunale kortdatamedarbejdere, der i dag bruger databasen til registrering af eksempelvis skoledistrikter, cykel- og vandruter, ladeinfrastruktur og friluftsfaciliteter. Disse data bruges i kommunernes egne IT-løsninger og opgaveløsning, samt i andre offentlige og private organisationer, hvoraf Naturstyrelsens [udinaturen.dk](#) er den største nationale anvender.

1.3. Projektidé

Ét sted for standardiserede, åbne og pålidelige turismedata

Friluftsliv og rekreative faciliteter spiller en voksende rolle i bæredygtig dansk turisme. Turismeerhvervet og kommunerne er på nationalt niveau og i regionale partnerskaber optaget af en nyorientering mod den rekreative infrastruktur:

Dato: 22. september 2023

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk

Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 5 af 15

- Offentlige friluftsfaciliteter og infrastruktur til gående og cyklister skal give oplevelser for borgere, men også turister.
- 'Standardbyggekodser' for data om friluftsfaciliteter og -infrastruktur skal skabe større synergi og diversitet i oplevelserne, på tværs af aktører og kommuner, by og land.
- Synliggørelse af standardiserede data om mindre attraktioner skal give mulighed for flere oplevelser i hele Danmark, så der sker en spredning af turister og dermed turismeindtægter.
- Det skal være let for kommuner, kommercielle aktører og borgere at anvende data til turismeapps.

Det giver behov for, at kommunerne:

- Samler relevante, pålidelige og gratis turismedata i en fælles database på tværs af kommunerne.
- Udvikler datamodeller, definerer data og flere registreringsmuligheder, så efterspørgslen dækkes, men at der skal registreres minimalt.
- Styrker vejledningstilbud om registrering og download af data til kommuner og andre dataanvendere.

Leverancerne i projektet vil konsolidere og videreudvikle en tværkommunal turismedataløsning i den eksisterende fællesoffentlige database GeoFA i perioden 2024 - 2026.

Projektet 'Ladestandere i GeoFA - Geografisk registrering af ladeinfrastruktur', har vist, at KL med GeoFA som teknisk løsning, kan gå foran og hurtigt skabe de bedst mulige nationale data, når de efterspørges.

KL som projektejer af offentlige turismedata

Kommunerne producerer i dag allerede hovedparten af de offentlige data til turismesektoren, herunder data om fysisk infrastruktur som veje og stier, samt faciliteter som strande, toiletter og shelters. Det er vigtigt, at det fortsat er kommunerne der styrer definitioner og omfanget af offentlige data til brug for turismeaktørerne, så det flugter med ressourcer til registrering og behov for detaljeringsgrad til kommunens egen opgaveløsning. Opgaveløsningen dækker over kommunens rolle som plan- og driftsmyndighed. Kommunen har behov for data til brug for lokal planlægning af kommune- og lokalplaner, samt drift af kommunens arealer og faciliteter. Opgaveløsningen skal til enhver tid hvile på et oplyst grundlag.

Der er de seneste ti år vokset flere kommercielle løsninger frem, der udstiller turismedata, fx Google, men de kommercielle løsninger er ikke underlagt nogen form for standardisering, kontrol eller krav om arkivering. Det udfordrer kommunernes tillid til data til brug for beslutninger i både byråd og den kommunale administration.

Styring af og tillid til data er derfor central for behovet for, at kommunerne skal være projektejer, når turismedata skal standardiseres. Med andre ord kan kommercielle data uden offentlig styring ikke danne grundlag for myndighedsbeslutninger. Til gengæld kan de kommercielle løsninger altid hente offentlige data af høj kvalitet fra GeoFA.

Data skal give værdi for alle kommuner

Alle kommuner har mulighed for at registrere og anvende data i GeoFA. Dette projekt vil således være til gavn for alle kommuner, uanset om de er

Dato: 22. september 2023

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk
Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 15

en del af et destinationsselskab. Odsherred, Køge, Ringsted, Samsø, Greve, Solrød, Rebild og Vejen kommuner ikke organiseret i destinationsselskaber.

Data skal vise kommunale tilbud til egne borgere

Der er i kommunerne sammenfald mellem turisttilbud og en stor del af fritids-tilbuddene til egne borgere. Udstilling af friluftsdatabaser på udinaturen.dk og de nationale cykelruter på ruter.dk er eksempler på tilbud, som kommer både turister og borgere til gavn. Forbedring af data på turismeområdet vil således kunne forbedre det datamæssige grundlag for synliggørelse af tilbud for kommunernes egne borgere og virksomheder.

Friluftstilbud er også sundhedsfremmende tilbud til borgerne. Der er et stigende fokus på naturen som afstressende miljø i kontrast til et digitaliseret og accelereret, men også stillesiddende samfund. Derfor anbefaler Sundhedsstyrelsen, at kommunerne skal indtænke naturen som [mentalt sundhedsfremmende arena](#).

Sammenfaldet mellem tilbud til turister og egne borgere gør, at KL vil gå i dialog om projektet med [Friluftsrådet](#), herunder [Danske Naturparker](#).

1.4. Gevinster

Projektet har følgende gevinster:

1. Standardiserede, fællesoffentlige turismedata effektiviserer registreringen af datagrundlaget til flere formål, som kan høstes af de aktører, der leverer eller anvender data til, men ikke kun, turisttilbud. På den måde skabes der fællesoffentlige 'motorveje' for data.
2. Kommunerne får maksimal indflydelse på, hvordan data skal registreres og hvor ofte, når data registreres i en tværkommunal database. Kommunerne slipper for at sende data ud af kommunen i forskellige formater, når anvendere selv henter direkte fra databasen og udenom den kommunale medarbejder. Dette vil også stille kommunerne stærkere ift. at afvise anmodninger om 'dobbeltregistrering', som kommunerne møder fra forskellige aktører.
3. Aktørerne samarbejder ud fra en digital infrastruktur, som bliver et fælles sprog og reference.
4. Mangler i data, der afspejler mangler i den fysiske verden, bliver tydeligere for alle aktører, som derfor kan anvende fælles data som en genvej til investering, fra forskellige kilder, til opgradering af turisttilbud.

Kommunernes forvaltningsdata genbruges

Data i GeoFA kan sikre bred anvendelse af mange af kommunens forvaltningsdata i samspil med kortdata. De relevante data kan nemt visualiseres på kort i GeoFA eller downloades til brug i eksterne applikationer, fx i turismeapps. GeoFA vil lette turistplanlægning med ekstra information om placering og egenskaber, hvor man kan se de omkringliggende kommuners data på samme kortvisning.

Projektet kan facilitere, at data fra alle kommuner er ensartede og let tilgængelige for turismeaktørerne og dermed skabe forudsætninger for, at turismen kan øges og fordeles på en bæredygtig måde.

Dato: 22. september 2023

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk

Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 7 af 15

Herudover sikrer data i GeoFA, at eksterne aktører og leverandører henter data, hvor kommunerne har defineret datamodellen. I dag kan kommuner risikere at skulle registrere turismedata i forskellige datamodeller, der passer til forskellige typer apps fra deres samarbejdspartnere.

Slutteligt kan projektet modne styring af GeoFA i KL, så GeoFA kan konsolideres både indholds- og udbredelsesmæssigt. Samarbejde om en konkret virtuel infrastruktur (GeoFA) bilateralt med den fysiske infrastruktur (friluftsfaciliteter) vil styrke samarbejdet mellem både kommuner og de eksterne turismeaktører.

1.5. Resultatmål

Overordnet skal projektet muliggøre og motivere til, at min. 90% af kommunerne registrerer turismedata om offentlige faciliteter og infrastruktur i 2026. I dag ajourfører 75% af kommunerne turismedata, men det er kritisk at aktivere flere kommuner for at sikre datakomplethed på tværs af kommunerne.

Det skal opnås ved:

- **Standardisering af turismedata**
Skabe fælles forståelse af registreringsbehov i form af begrebs- og datamodel for turismedata, samt facilitere korrekt registrering i GeoFA.
- **Flere og smartere registreringsmuligheder**
Der skal udvikles flere registreringsmuligheder, der kan dække de resterende behov for registrering af friluftsdatabaser i GeoFA, herunder midlertidige faciliteter og infrastruktur til events. Databasen tilpasses, så nye datatyper kan registreres.
- **Kommunale data i tværkommunal database**
En del af kommunernes turismedata, der i dag registreres i de to semioffentlige databaser, GuideDanmark og Facilitetsdatabasen, kan flyttes til GeoFA, så data samles ét sted, hvor kommunerne styrer opdateringen. Fokus er på ikke-kommercielle faciliteter.
- **Kompetenceudvikling hos kommuner og turismeaktører**
Flere medarbejdere skal kunne registrere data i GeoFA, så kommunerne og turismeaktører kan få flere data registreret og ajourført dem løbende.
- **Økonomisk støtte til registrering**
Kommuner kan søge om økonomisk støtte at registrere turismedata. Nogle af de kommuner, som ikke ajourfører turismedata i GeoFA i dag, kan få hjælp i form af 'startøkonomi'.

2. Leverancer og succeskriterier

2.1. Modnings- og analysefasen

KL har afdækket flere generelle behov og relevante aktører

Dato: 22. september 2023

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk

Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 8 af 15

I dialogen med turismeaktører har KL konkluderet, at der er bred efterspørgsel på friluftdata, herunder vandre- og cykelruter, fra GeoFA. KL koordinerer et månedligt dialogmøde med repræsentanter fra en række turismeaktører om data i GeoFA.

En af dem er [Dansk Kyst- og Naturturisme](#) (DKNT), der baserer nogle af deres indsats for udvikling af rekreativ infrastruktur på standardiserede fællesoffentlige data. på udvikling af bedre rammer for cykelturismen. DKNT anvender, og efterspørger endnu flere, standardiserede offentlige data, der kan 'genbruges' til turismeerhvervet. GeoFA er en central bidragsyder, og flere kommuner kan med fordel integrere den praksis, som DKNT har etableret sammen med en række kommuner. DKNT efterspørger flere, og generelt mere konsekvent registrerede data på tværs af kommunerne

DKNT arbejder tæt sammen med offentlige myndigheder, Danske Destinationer, VisitDenmark, MeetDenmark, Dansk Storbyturisme og Wonderful Copenhagen, samt en række interesseorganisationer, som repræsenterer turismeerhvervet. Dette giver mulighed for skalering af brugen af GeoFA og genbrug af data fra kommunerne bredt i turismeerhvervet.

Andre partnerskaber og Netværk for bæredygtig turisme i KL kan inddrages kan inddrages i udvælgelsen af nye datatyper til GeoFA.

Projektet skal sikre flere turismedata og bredere implementering

Projektet skal udvikle og sikre bedre udnyttelse af data på turismeområdet. Herudover skaber et opgraderet datafundament bedre betingelser for skalering og spredning af turismetilbud, i takt med stigningen i antallet af turister, til fordel for alle kommuner.

KL har allerede etableret rekrutteringsbase til workshops og interviews på tværs af kommuner og turismeaktører, om hvilke data der kan og bør standardiseres og videreudvikles.

GeoFA indeholder ikke data, der kan hentes fra andre databaser, hvorfor data om fx kommercielle tilbud som hoteller, restauranter og forlystelsesparker fortsat skal hentes fra eksisterende databaser, fx GuideDanmark og Facilitetsdatabasen.

2.2 Projektindhold

Projektet består af to dele med flere konkrete leverancer:

1. Standardisering, samling og flere data

A. Standardisering af turismedata

Skabe fælles forståelse af registreringsbehov i form af begrebs- og datamodel for turismedata, samt muliggøre korrekt registrering i GeoFA. Begrebsmodellerne udvikles i samarbejde repræsentanter for kommunerne og turismeaktører.

Standardisering er vigtigt, hvis turismeaktørerne skal anvende data fra GeoFA via deres IT-leverandører, som let skal kunne forstå vejledningsmateriale til data.

B. Kommunale data i tværkommunal database

[GuideDanmark](#) er en database under VisitDenmark med høj grad af offentlig adgang til data i snitflader eller download. KL vil tilbyde hjælp til analysere dataindholdet og flytte dele af registreringsopgaven til GeoFA, så kommunerne kun skal registrere data ét sted. I dag får kommunerne anmodninger

Dato: 22. september 2023

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk

Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 9 af 15

om at registrere disse data flere steder og i flere formater. Her kan KL sammen med VisitDenmark minimere dobbeltopgaver, og samtidig skal KL og VisitDenmark i fællesskab undersøge muligheden for, hvad der kræves for, at VisitDenmark kan anvende data fra GeoFA. Dette kan involvere tilpasning af datamodeller i begge databaser. VisitDenmark er i gang med udbudsproces af deres ASP-løsning, som kan forberede bedre muligheder for integration til GeoFA og andre offentlige data.

[Facilitetsdatasen](#) under Idrættens Analyseinstitut (Idan) er en database med høj grad af offentlig adgang til data i snitflader, download eller via webkort fra instituttets hjemmeside. Databasen har en del dataoverlap til GeoFA, fx mountainbikerute, svømmeanlæg og golfbane. Der findes en del data, som Idan med fordel kan hente fra eller levere til GeoFA for at erstatte eller supplere nuværende data. Data er tidligere indsamlet via spørgeskemaer til kommunerne, men indsamles nu af Idan selv. For at lette kommunernes arbejde vil KL sammen med Idan identificere, hvordan snitfladerne mellem registre kan optimeres, og hvordan data med fordel kan flyde registre imellem.

C. Flere muligheder for dataregistrering i GeoFA

Friluftsturisme er i vækst, fordi flere ønsker at komme ud i naturen. Der er fx en stigning i antallet af autocampere i Danmark på 122 pct. siden 2019 viser tal fra [Danmarks Statistik](#). Samme tendens bekræftes af [Den Nationale Strategi for Bæredygtig Turisme](#) og Det Nationale Turismedforums forestående bidrag til Danmarks Erhvervsfremmes Bestyrelses strategi.

Lokalsamfundet har en afgørende rolle ift. turisme, herunder skabe autentiske turismeoplevelser, da turister efterspørger nærvær og unikke oplevelser i lokalsamfundene. Her ses overlap med de turister, som prioriterer bæredygtighed. Projektet vil undersøge behovet for yderligere registreringsmuligheder for faciliteter og områder til friluftsturisme. Dette kan fx være områder til autocampere, glamping, men også registrering af surfing og lystbådehavne i hele Danmark.

[SPOR](#), som forvaltes af Landbrug og Fødevarer, er vandrestier skabt i samarbejde mellem private lodsejere og frivillige kræfter. Formålet er at skabe adgang til oplevelser i naturen for alle. Stierne findes i hele Danmark og engagerer lokale ildsjæle i at udpege og formidle stierne til turister. Initiativet sørger for standardpakker til stierne i form af skiltning og information om stierne på SPOR's hjemmeside. SPOR er levende stier, hvor ruteføringen omlægges, udvides og i nogle tilfælde nedlægges. SPOR registreres i dag en 'lukket' database, hvor data ikke deles fællesoffentligt. Her er GeoFA en oplagt datapartner, da den er den primære database for rekreativ infrastruktur i Danmark. SPOR-data i GeoFA skal derfor sikre at data om SPOR er pålidelige og fuldkomne for alle aktører, samt at de lokale ildsjæle, som udformer formidling af friluftoplevelser omkring sporet, kan drage nytte af de friluftoplevelser, som er registreret i GeoFA af andre aktører og derved skabe en endnu bedre oplevelse for turister på stierne. Frivillige foreninger i alle kommuner kan hjælpe med at få stierne på landkortet.

En række kommuner i hele landet har tilbagevendende festivaler og stævner. Når kommunen sammen med en række aktører planlægger events eller behandler ansøgninger, skal der beregnes udstyrsmængde, kapacitet, deltagerbevægelse og støttefunktioner. De skal også vurdere myndighedsopgaver og samarbejde med beredskab og politi. På tværs af disse events skal

Dato: 22. september 2023

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk
Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 15

der behandles samme opgaver og deles data med flere aktører, så samarbejdet kan fungere så transparent som muligt. Det samme arbejde gentages ofte år for år.

Projektet skal bidrage med en fællesoffentlig begrebsramme og datamodel til brug i IT-systemer på tværs af midlertidige events, som fx. festivaler og sportevents. Den fælles standard kan sikre, at kommunerne kan kræve, at der anvendes samme dataformat på tværs af festivaler, når der fx skal indhentes tilladelse til at trafikafvikling og miljøtilladelser. Arbejdet vil bygge videre på det arbejde, som allerede er løftet af kommuner og etablerede festivalaktører tilknyttet Roskilde, Aalborg og Skanderborg Kommune. Arbejdet vil inkludere en vejledning til kommuner, beredskab, politi og eksterne aktører, samt undervisningstilbud til nye brugere hos kommunernes samarbejdspartnere. Der er ikke tale om et ansøgningssystem.

Dato: 22. september 2023

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk
Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 15

2. Kompetenceudvikling og bredere implementering

A. Kompetenceudvikling hos kommuner og turismeaktører

Ofte vil det være kommunale medarbejdere, der registrerer i GeoFA, men i særlige tilfælde vil samarbejdspartnere kunne få adgang til at registrere på vegne af kommunerne, fx stier og ruter som i SPOR. Der udbydes webinarer og vejledning om registrering, så nuværende og nye medarbejdere kan lære at registrere i GeoFA.

B. Økonomisk støtte til ajourføring af turismedata

Nogle kommuner har ikke økonomisk råderum til at kickstarte ajourføring af turismedata i GeoFA. 15 kommuner kan søge om økonomisk støtte til at få dækket en grundlæggende indsats med at få registreret turismedata, så løbende ajourføring bliver overkommelig.

Der afsættes en pulje på 300.000 kr., så kommuner kan søge op til 20.000 kr. til at dække arbejdstimer til registreringen. KL og turismeaktører vil formidle om muligheden ved projektstart. Registreringen omfatter fx grønne områder, seværdigheder, friluftsfaciliteter og ruter i kommunen.

Leverancer

- 1A: Udpegning af dataomfang til begrebs- og datamodellering
- 1B: Koordination af dataansvar og evt. flytning og justering af data i samarbejde med GuideDanmark og Facilitetsdatabasen, samt vejlede om integration til GeoFA
- 1C: Research og udvælgelse af nye datatyper til turisme i GeoFA
- 1C: Koordinering med SPOR og lignende datakoncepter om fremgangsmåde for registrering af stier i GeoFA
- 1C: Nye datatyper til eventdata skal videreudvikles i GeoFA
- 2A: Udarbejdelse af vejledningsmateriale og webinarer
- 2B: Udvælgelse af kriterier for, samt kommunikation om, udmøntning af puljemidler til kommuner

Succeskriterier

- 1A: Begrebs- og datamodellering efter fællesoffentlig rammearkitektur er tilpasset ressourcer i projektet og anvendelsesbehov i kommuner og hos aktører
- 1B: Udvalgelse af dataomfang til evt. flytning og justering af data i GuideDanmark og Facilitetsdatabasen
- 1C: Konsensus på tværs af kommuner om nye registreringsmuligheder til turismedata

- 1C: Konsensus om registrering af SPOR-stier mellem KL og SPOR
- 1C: Konsensus på tværs af kommuner om eventdata i GeoFA
- 2A: Udpegning af dataomfang til vejledningsomfang og indhold til webinarer
- 2B: Høring om kriterier for udmøntning af puljemidler blandt kommuner

Dato: 22. september 2023

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk
Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 12 af 15

3. Gennemførelses- og implementeringsfasen

Kommuner og turismeaktører skal involveres i afdækning af dataregistreringsbehov for at skabe tværkommunal konsensus. Mødedeltagerne skal afspejle bredden af de medarbejdere, der er involveret i opgaverne relateret til turismedata i kommunerne. Der skal sideløbende udarbejdes begrebs- og datamodeller for udvalgte data.

Nye datatyper skal implementeres i eksisterende datatemaer i GeoFA, og der skal udarbejdes videoer om registreringspraksis og anvendelse af data fra GeoFA på baggrund af materialet.

Projektet sigter efter at skabe synergieffekter mellem leverancerne, men også andre GeoFA-projekter, hvor der hyppigt er både person- og implementeringssammenfald. Erfaringer med brug af GeoFA vil komme de andre projekter til gode, da upload, download og visualisering af data er universelle kompetencer uafhængigt af datatema.

Leverancer

- 1A: Udarbejdelse af begrebs- og datamodeller med nøglepersoner fra kommuner og turismeaktører i 2024
- 1B: Aftalte friluftsdatabaser flyttes fra semioffentlige databaser til GeoFA i 2025
- 1C: Nye datatyper til turismedata skal videreudvikles i GeoFA
- 1C: Stier fra SPOR er registreret i GeoFA i 2024
- 1C: Nye datatyper til eventdata skal videreudvikles i GeoFA
- 2A: Publicering af vejledningsmateriale (videoer) og afholdelse af webinarer om registrering af turismedata til kommuner og turismeaktører i 2024 og 2025
- 2A: KL understøtter 'oprydning' i datafejl, der lokaliseres i turismedata
- 2A: Løbende evaluering af undervisnings- og vejledningstilbud
- 2B: Puljemidler til 15 kommuner skal fordeles efter ansøgning i 2024 og 2025

Succeskriterier

- 1A: Publicering og implementering af fællesoffentlig begrebs- og datamodel for turismedata. Dokumentationen optages evt. i den fælleskommunale rammearkitektur, samt evt. genstand for fællesoffentlig høring via Digitaliseringsstyrelsen
- 1B: Anvendere kan hente migrerede turismedata fra GeoFA, så kommunerne kun skal registrere/formidle én type data ét sted. GeoFA forstærkes som national, fællesoffentlig database
- 1C: Nye typer data findes i produktionsmiljøet i GeoFA
- 2A: Kommuner, turismeaktørerne og IT-leverandører anvender vejledningsmateriale og deltager i webinarer
- 2A: Der sker læring om projekteksekvering og udvikling af GeoFA på tværs af projekter
- 2A: Positiv feedback fra kommuner og turismeaktører om undervisnings- og vejledningstilbud
- 2B: Tildeling af puljemidler forbedrer kompleksitet i turismedata i GeoFA

3.1 Gevinstrealiseringsfasen

Gevinsterne ved projektet rækker ud over videreudviklingen af GeoFA, da det influerer på arbejdsgange hos kommunerne relateret til betjeningen af nationale, regionale og lokale turismeaktører. Inden- og udenlandske turister får et bedre beslutningsgrundlag for planlægning af ferier og udflugter. Et bedre beslutningsgrundlag kan anvendes til at 'nudge' turister til at vælge bæredygtige ferieformer og -aktiviteter, samt opleve mere af Danmark.

Dato: 22. september 2023

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk
Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 13 af 15

Leverancer
<ul style="list-style-type: none"> • 1A: KL udvikler begrebs- og datamodel for fællesoffentlige turismedata • 1B: KL konsoliderer samarbejde med turismeorganisationer om effektiv brug af data og ressourcer på vegne af alle kommuner • 1B: Kommuner og turismeorganisationer undgår at opsætte lokale databaser, eller nedlægger deres eksisterende, når data er registreret i GeoFA • 1C: KL konsoliderer styring af og videreudvikling af GeoFA • 2A: KL genanvender og videreudvikler undervisning i GeoFA • 2B: Kommunerne konsoliderer deres anvendelse af GeoFA med turismedata (min. 90% af kommunerne registrerer turismedata)
Succeskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • 1A: KL synliggør kommunernes arbejde med at skabe grundlaget for fællesoffentlige data • 1B: Kommunernes registrerings- og informationsbyrde til andre databaser og dataanvendere mindskes • 1C: Der kommer flere typer turismedata og turismedata generelt i GeoFA • 2A: Undervisnings- og vejledningstilbud gavner generel registrering i GeoFA • 2B: Økonomisk hjælp gør, at flere kommuner ajourfører turismedata og øvrige data i GeoFA.

4. Budget

Projektets leverancer påbegyndes primo februar 2024, med størstedelen af leverancerne i 2024, implementering og konsolidering af udviklingen i 2025, samt afslutning i 2026.

Budgettet skal dække konsulenttimer i KL, teknisk videreudvikling af GeoFA, samt ekstern konsulentbistand, herunder et øget antal suppothenvendelser i projektperioden.

Aktivitet/år	2024	2025	I alt kr.
Lønmidler	650.000	575.000	1.225.000
Øvrige omkostninger	350.000	175.000	525.000
Samlet finansiering	1.000.000	750.000	1.750.000

Der kan blive behov for fleksibilitet i 2024 og 2025 ift. at flytte midler mellem henholdsvis lønmidler og øvrige omkostninger afhængig af arbejdsdeling mellem KL og GeoFA-leverandører (teknisk udvikling og support). Herudover forventes en del af budgettet for 2025 at blive afholdt i 2026, som går ud over tidsperioden for nærværende programperiode.

Øvrige omkostninger indeholder puljen på 300.000 kr. til økonomisk støtte til

registrering i kommunerne med en forventet disponering på hhv. 200.000 og 100.000 kr. i 2024 og 2025.

Dato: 22. september 2023

Sags ID:
Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk
Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 14 af 15

5. Tidshorisont

Projektet inkluderer fleksibel implementeringsindsats (især registrering af data), hvor kommunerne og evt. udvalgte aktører, kan lære at registrere, ajourføre og anvende GeoFA-data. Puljen, som kommuner kan søge til at dække timer til grundlæggende registrering fordeles over 2024 og 2025. Der anmodes derfor om midler over flere år, da det er vigtigt, at flere kommuner udvikler gode arbejdsgange for at ajourføre turismedata.

Projektet kan igangsættes primo februar 2024 og forventes afsluttet i juni 2026.

6. Risikovurdering af projektet

KL's erfaringer viser, at der er vigtigt, at der anvendes forskellige læringstilbud for medarbejdere i kommunerne, og evt. hos turismeaktører, for at sikre korrekt registrering. Derfor bør der være tilbud, evt. på tværs af GeoFA-projekter, over en længere periode.

Den primære risiko for projektet er en afgrænsning af leverancernes omfang, så de kan gennemføres i projektperioden. KL vil tage ansvar for, at kommuner opnår høj grad af konsensus ift. dataindhold og placering af data. KL vil henvise eksterne databaseejere til relevant konsulenthjælp ift. fællesoffentlig dataarkitektur.

KL's IT-arkitekter involveres i udarbejdelsen af fællesoffentlige begrebs- og datamodeller, så der sikres overensstemmelse mellem evt. lovgivning og eksisterende standarder på området både nationalt og internationalt. Det tilstræbes, at modellerne kommer i kommunal og fællesoffentlig høring. Dette kan skabe bedre forankring blandt aktørerne på friluft- og turismeområdet, samt kendskab til arbejdet, ligesom det har gjort i projekt Ladestandere i GeoFA - Geografisk registrering af ladeinfrastruktur'.

7. Interessentvurdering

KL har via teams i Klima & Tværkommunalt Samarbejde allerede veletablerede samarbejdsrelationer til kommunernes medarbejdere og chefer, samt turismeaktører. KL har registreret en samlet efterspørgsel på forenkede offentlige turismedata, hvor aktørerne peger på KL som projektejer.

Projektet centrerer sig om registrering og effektiv brug af offentlige kortdata; altså data der kan stedfæstes og vises i et kort. Projektet omhandler ikke dynamiske data, fx personoptælling via sensorer. Kommercielle data som hoteller, mobilitets- og forbrugsdata kan hentes af dataanvenderne på [Den nye Dataplatform for turisme | VisitDenmark](#).

I det omfang der skal skabes ny begrebsmodel, vil begreberne blive oversat til engelsk, så flere dataanvendere tilgodeses. KL arbejder for at formidlingen af turismedata varetages af turismeaktørerne, så kommunernes opgave her minimeres.

8. Organisering

Projektet er organiseret i Klima & Tværkommunalt Samarbejde i KL under projektledelse af Sofie Kofoed Led i Team Data og Digitalisering, sokl@kl.dk og med bidrag Team KKR, Kultur, Erhverv, Bolig og Mobilitet samt IT-arkitektressourcer fra kontoret for it-arkitektur og standarder.

Dato: 22. september 2023

Sags ID:

Dok. ID:

E-mail: SOKL@kl.dk

Direkte: 3370 3726

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 15 af 15